

Kommittén för teknologisk innovation och etik
Regeringskansliet
N 2018:04
Kv. Garnisonen
103 33 Stockholm

Mål och leveranser

Innehåll

Bakgrund till kommittén.....	2
Några begrepp och hur de används inom Komet	2
Kommitténs syfte och uppdrag	3
Mål	4
Kommitténs arbete bidrar till globala och nationella mål	4
Övergripande mål med kommitténs arbete	6
Ett av Komets riktninggivande mål är inriktat på tillit	7
Specifika mål formuleras för varje projekt.....	7
Leveranser	8

Bakgrund till kommittén

Förändringstakten i omvärlden är omvittnat hög och utvecklingen inom en rad teknikområden snabb. Digitalisering och automatisering påverkar nära nog alla branscher med nya lösningar, applikationer och tjänster.

Teknik från olika områden kombineras i nya kraftfulla tillämpningar. Gränserna mellan den fysiska, digitala och biologiska världen flyter ihop, något som hittills har lett till framsteg inom vitt skilda områden såsom robotik, artificiell intelligens, bioteknik, femte generationens trådlösa teknologier (5G), och självkörande fordon.

Teknikutvecklingen har också potential att föra med sig lösningar på ett antal globala samhällsutmaningar som klimat och miljö, hälsa och digital transformation. Samtidigt uppstår viktiga frågeställningar som behöver tas om hand. Det kan gälla informations- och cybersäkerhet, nationell säkerhet samt ansvars- och integritetsfrågor, men även andra aspekter som etik, affärs- och ersättningsmodeller och risken för digitala klyftor.

Det är en avgörande framtidsfråga att på bästa möjliga sätt ta tillvara de möjligheter som ges med ny teknik och att sådan utveckling sker på ett sätt som gagnar alla medborgare och bidrar till ett inkluderande samhälle.

Några begrepp och hur de används inom Komet

Inom ramen för kommitténs arbete använder vi olika begrepp, nedan listas några som används i detta dokument.

Policyutveckling. Med policyutveckling avses enligt direktivet utvecklingen av policyer, t.ex. regelverk i form av författningar och andra föreskrifter, EU-rätt och internationell rätt och dessas tillämpningar samt riktlinjer, standarder, finansiella styrmedel och processer.

Innovation. Att på ett nytt sätt kombinera kunskap, idéer och resurser för att bättre och mer effektivt uppfylla ett behov. En innovation kan vara en ny produkt, tjänst, arbetssätt, process, organisationsform eller systemändring som kommit till nytta och skapat ett värde.

Etik. Reflektion över människors handlingar, vilka motiv som ligger bakom handlingarna och över människors värderingar.

Hållbar utveckling. I svensk lagstiftning används i dag begreppet hållbar utveckling med både en bred innebörd som inkluderar de miljömässiga, sociala och ekonomiska dimensionerna av hållbar utveckling och en specifik innebörd som fokuserar på den miljömässiga dimensionen. Kommet använder genomgående begreppet hållbar utveckling med utgångspunkt i den breda innebörden, vilket är i enlighet med betydelsen i Agenda 2030.

Ansvarsfull. Att ta ansvar för människa, samhälle och miljö utifrån ett etiskt förhållningssätt i syfte att driva utvecklingen mot en hållbar framtid.

Kommitténs syfte och uppdrag

Kommittédirektivet¹ anger kommitténs syfte och uppdrag.

Syftet med Kommitténs arbete är att utifrån en tvärspektoriell ansats främja policyutveckling som bidrar till att skapa goda förutsättningar för innovation och stärkt konkurrenskraft och ett inkluderande, tryggt, säkert och effektivt nyttjande av nya lösningar, applikationer och tjänster i samhället. Genom arbetet ska befintliga policyutmaningar identifieras, osäkerhet kopplad till policy motverkas och policyutvecklingen påskyndas.

Kommittén ska ha ett utåtriktat och inkluderande arbetssätt och aktivt verka för att skapa goda förutsättningar att få genomslag för sitt arbete. I arbetet ingår också att på olika sätt sprida kunskap i frågor som berör uppdraget.

Kommitténs arbete ska i huvudsak ta sin utgångspunkt i prioriteringar och resultat från regeringens fem samverkansprogram och den fjärde industriella revolutionens teknologier. Inledningsvis ska den fokusera på sektorsövergripande och policyutvecklande initiativ kopplade till tillämpningsområdena precisionsmedicin, uppkopplad industri samt uppkopplade och automatiserade fordon, farkoster och system.

---

¹ Samordnad och accelererad policyutveckling kopplad till den fjärde industriella revolutionens teknologier (Kommittédirektiv Dir. 2018:85)

Vad kommittén ska göra:

- Göra fördjupade analyser
- Kartlägga behov av erforderlig anpassning av regelverk
- Kontinuerligt leverera policyutvecklande förslag till regeringen
- Främja dialog för effektiv samverkan kring policyutveckling
- Samordna sina förslag med andra, men också bygga vidare på pågående policyutvecklande initiativ
- Samverka med internationella aktörer
- Sprida kunskap i frågor som berör uppdraget.

Mål

Komets arbete bidrar till många olika mål. Målen är nationella, internationella samt övergripande för kommitténs arbete eller specifika för ett visst projekt. Figur 1 beskriver målstrukturen inom Komet. Strukturen utgör ett stöd för att visa hur de olika målen förhåller sig till varandra.

Figur 1. Målstruktur inom Komet.

Kommitténs arbete bidrar till globala och nationella mål

Kommittédirektivet anger att teknikutvecklingen har potential att föra med sig lösningar på ett antal globala samhällsutmaningar som klimat och miljö, hälsa och digital transformation. Inom många sektorer kan ny teknik bidra till resurseffektiv hantering av utmaningarna. Enligt kommittédirektivet så ska arbetet "främja policyutveckling som bidrar till att skapa goda förutsättningar för innovation och stärkt konkurrenskraft och ett inkluderande, tryggt, säkert och effektivt nyttjande av nya

lösningar, applikationer och tjänster i samhället". Mot bakgrund av dessa formuleringar identifieras följande internationella och nationella mål vara av särskild betydelse för Kommitténs arbete:

- **Globala hållbarhetsmålen, Agenda 2030.** I september 2015 antog FN:s generalförsamling en resolution med 17 globala mål för en bättre värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling. Agendan innebär att alla medlemsländer i FN förbundit sig att tillsammans uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling.
- **Nationella näringspolitiska mål.** Målet för näringspolitiken är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag. De näringspolitiska insatserna ska även bidra till att uppnå de globala målen för hållbar utveckling, Agenda 2030.
- **Nationellt förvaltningspolitiskt mål.** En innovativ och samverkande statsförvaltning som är rättssäker och effektiv, har väl utvecklad kvalitet, service och tillgänglighet och som därigenom bidrar till Sveriges utveckling och ett effektivt EU-arbete.

Syftet med kommittén är inte att leverera förslag på hur globala hållbarhetsmål eller nationella närings- och förvaltningspolitiska mål ska nås, utan snarare att ge förslag på policy och genomföra insatser som gör att utvecklingen och användningen av innovativ teknik i ökad grad kan bidra till dessa mål.

Den accelererande teknikutvecklingen ställer krav på samhällets förmåga att utforma regelverk som tar tillvara teknikens möjligheter, men förhindrar oönskad användning. Det innebär att till exempel regelverk, riktlinjer och standarder behöver utvecklas för att möjliggöra implementering av nya produkter och tjänster i samhället samtidigt som de utgår från ett etiskt förhållningsätt och styr mot önskad samhällsnytta. Det vill säga att de lever upp till kommittédirektivets formulering om att möjliggöra ett inkluderande, tryggt, säkert och effektivt nyttjande av ny teknik.

Med en insikt om att målkonflikter uppstår mellan och inom de olika målområdena, kan de globala och nationella målen även användas som en riktninggivare för vad som avses med önskad samhällsnytta.

Övergripande mål med kommitténs arbete

Uppdragets syfte kan delas upp i två delar. Den första delen handlar om att skapa goda förutsättningar för innovation och konkurrenskraft medan den andra handlar om att säkerställa en inkluderande, trygg, säker och effektiv användning av ny teknik. Båda delarna är nödvändiga för ett långsiktigt hållbart samhälle och båda har förmågan att långsiktigt stärka varandra.

Figur 2. Kommitténs syfte kan delas in i två delar.

Ett av Komets riktningsgivande mål är inriktat på förmåga

Den snabba teknikutvecklingen ställer nya krav på politiken och den statliga förvaltningen. Offentlig sektor behöver få tydliga mandat, användbara verktyg och adekvat stöd för att kunna arbeta i bred samverkan och skapa en ansvarsfull och gynnsam utveckling av ny teknik.

Kommittén kommer arbeta med att stärka den offentliga sektorns förmåga att hantera tvärssektoriella och komplexa frågor i syfte att möjliggöra ansvarsfull teknologisk innovation.

Målformulering - Förmåga

Den offentliga sektorn kan hantera frågor som är komplexa och tvärssektoriella för att möjliggöra ansvarsfull teknologisk innovation.

Ett av Komets riktningssivande mål är inriktat på tillit

De utmaningar teknikutvecklingen för med sig måste adresseras öppet och aktivt. Företag, offentlig förvaltning, arbetsmarknadens parter och civilsamhället behöver delta i diskussionen om teknikens konsekvenser, särskilt avseende etik och hållbar utveckling.

Ett av Komets riktningssivande mål är inriktat på kunskap

För att hitta långsiktigt hållbara utvecklingsvägar behöver olika aktörer hjälpas åt och tillsammans förstå behov, möjligheter och utmaningar. På det sättet kan olika aktörer hjälpas åt att bättre navigera inom ramen för snabba utvecklingskedan och befintliga regelverk. Därtill behöver aktörer proaktivt, tillsammans och i successiva steg förnya och anpassa regelverk när de befintliga är otillräckliga. Försök – givetvis under kontrollerade former och i begränsad skala - kan leda till fördjupat lärande. Sverige behöver hitta former för hur försök som rör regelverket för innovation kan genomföras samtidigt som varje medborgares säkerhet tryggas.

För att möjliggöra samverkan och försök kommer kommittén verka för att bygga kunskap och skapa förutsättningar hos privata och offentliga aktörer med avseende på teknologisk innovation och regelverk. Genom arbetet ska befintliga policyutmaningar identifieras, osäkerhet kopplad till policy motverkas och policyutvecklingen påskyndas.

Målformulering - Kunskap

Offentliga och privata aktörer har kunskap om utmaningar och möjligheter som rör teknologisk innovation och regelverk.

Specifika mål formuleras för varje projekt

För varje projekt inom ramen för Komet ska en projektplan tas fram som bland annat beskriver syfte och mål med aktiviteten. Genom att formulera specifika projektmål tydliggörs vilka övergripande mål projektet bidrar till.

Leveranser

Kommittédirektivet anger vad kommittén ska göra och leverera. I syfte att skapa spårbarhet och tydlighet vid planering och uppföljning av arbetet kategoriseras leveranserna i fem kategorier som utgår från kommittédirektivets formuleringar, se Tabell 1.

Tabell 1. Kategorier för leveranser inom ramen för Komet.

Kategori	Formulering i kommittédirektiv
Förslag till regeringen	Leverera policyutvecklande förslag till regeringen. Kommittén ska årligen, senast den 31 december, lämna en delrapportering av arbetet dittills och i denna även föreslå nya eller förändrade fokusområden för arbetet. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 december 2021.
Analys och kartläggning	Göra fördjupade analyser. Kartlägga behov av anpassning av regelverk.
Kunskapshöjande aktivitet	På olika sätt sprida kunskap i frågor som berör uppdraget.
Dialog och samverkan nationellt	Främja dialog för effektiv samverkan kring policyutveckling. Samordna med andra och bygga vidare på pågående policyutvecklande initiativ.
Internationell samverkan	Samverka med internationella aktörer